

ОПРР 2014
2020

Инвестиране във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Представяне на разделите на Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г. (ОПРР)

Осмо заседание на ТРГ за разработване на оперативна програма
„Региони в растеж” 2014 – 2020 г

25 април 2013 г., гр. София

www.mrrb.government.bg
www.bgregio.eu

ОПРР 2014
2020

Инвестиране във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Раздел 1: Изготвяне на Оперативната програма и участие на партньорите

- Без промяна в съдържанието в сравнение с варианта на програмата от март 2013;
- Съдържа описание на процеса на подготовка на програмата и участието на партньорите, съгласно чл. 5 на Общия регламент:
  - ❖ Механизмите за избор на партньори;
  - ❖ Предприети мерки за осигуряване на включване и активно участие;
  - ❖ Принос на партньорите.

ОПРР 2014
2020

Раздел 2: Стратегия за приноса на ОПРР към стратегия Европа 2020 и целите на кохезионната политика

Инвестиране във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

- Няма съществени промени, само някои допълнения:
  - Съответствие с нуждите от Националната програма за реформи.
  - Съответствие с Дунавската стратегия
  - Обосновка за разпределение на ресурсите

ОПРР 2014
2020

Раздел 3. Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие“ ТЦ 4: Подкрепа за преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори

Инвестиране във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Бюджет на приоритетната ос: 63 % от общия ресурс на програмата

Инвестиционен приоритет 1: енергийна ефективност и ВЕИ в жилищни сгради и публичния сектор – 20% от ресурса на ОПРР

- ✓ **Дейности:** мерки за ЕЕ в
  - многофамилни жилищни сгради – 2/3 от ресурса на инвестиционния приоритет
  - административни сгради на държавната и общинска администрация – 1/3 от ресурса
- ✓ **Конкретни бенефициенти :**
  - Дирекция „Жилищна политика“, МРРБ/фонд за жилищно обновяване;
  - 67 общини;
  - Финансови инструменти;
- ✓ **Промяна в целевата територия**
  - Мерките за ЕЕ в жилищни сгради ще се прилагат на цялата територия на 67 града;
- ✓ **Използване на финансови инструменти**
  - 30% от средствата само за жилищния сектор;
  - Не се предвижда използване на финансови инструменти по отношение на обектите на държавната и общинска администрация;

ОПРР 2014
2020

Раздел 3, Приоритетна ос 1

ТЦ: 6 „Опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност“

Инвестиране във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Инвестиционен приоритет 2: Подобряване на градска околна среда – **21%** от финансовия ресурс на програмата

✓ **Дейности:**

- градска среда (зони за обществен отдих, пешеходни зони, осветление, системи за наблюдение и др.) – 14% от ресурса по ОПРР, 23% от приоритетната ос
- зони за икономическо развитие – 4% от ресурса по ОПРР, 6% от приоритетната ос
- спортна инфраструктура – 3% от ресурса по ОПРР, 5% от приоритетната ос

✓ **Конкретни бенефициенти**

- 67-те общини за градска среда и зони за икономическо развитие;
- Финансови инструменти за трите групи дейности;

✓ **Целева територия – ИПГВР**

- Градска среда и спортна инфраструктура: в зоните за въздействие за градовете от 1-во, 2-ро и 3-то ниво, цялата територия за градовете от ниво 4.
- Зони за икономическо развитие – в рамките на определените зони за икономическо развитие за градовете от 1-во, 2-ро и 3-то ниво, цялата територия за градовете от ниво 4.

✓ **Използване на финансови инструменти**

- Градска среда – 10% от ресурса за групата дейности;
- Зони за икономическо развитие – 1/3 от ресурса за групата дейности;
- Спортна инфраструктура – само с финансови инструменти;

ОПРР 2014
2020

Раздел 3, Приоритетна ос 1

ТЦ: 6 „Опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност“

Инвестиране във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Инвестиционен приоритет 3: Опазване, популяризиране и развитие на културното и природно наследство - **5%** от ресурса по програмата, **8%** от ресурса на приоритетната ос

✓ **Дейности:** Културни центрове, театри, читалища, библиотеки, музеи, изложбени зали и други

✓ **Конкретни бенефициенти**

- 67-те общини;
- Финансови инструменти;

✓ **Целева територия – ИПГВР**

- зоните за въздействие за градовете от 1-во, 2-ро и 3-то ниво
- цялата територия за градовете от ниво 4.

✓ **Използване на финансови инструменти**

- от използването на финансовите инструменти се изключват читалищата и библиотеките ;

ОПРР 2014
2020

Раздел 3, Приоритетна ос 1

ТЦ: 10 „Инвестиции в образованието, уменията и ученето през целия живот посредством изграждането на образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение“

Инвестиране във вашето общество

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Инвестиционен приоритет 4: Инвестиции в образованието - образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение

Бюджет: 5% от бюджета на програмата, 7% от приоритетната ос

- ✓ **Дейности:** основни и средни училища; детски ясли и градини
- ✓ **Конкретни бенефициенти**
  - 67-те общини съгл. Приложение 2;
- ✓ **Целева територия – ИПГВР**
  - зоните за въздействие за градовете от 1-во, 2-ро и 3-то ниво
  - цялата територия за градовете от ниво 4.

ОПРР 2014
2020

Раздел 3, Приоритетна ос 1

ТЦ: 9 „Насърчаване на социалното приобщаване и борба с бедността“

Инвестиране във вашето общество

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Инвестиционен приоритет 5: Инвестиране в социална инфраструктура

Бюджет: 3 % от бюджета на програмата, 5 % от приоритетната ос

- ✓ **Дейности:** Общинска социална инфраструктура, съвременни социални жилища (бюджет в съотношение 1:1)
  - ✓ **Конкретни бенефициенти**
    - 67-те общини съгл. Приложение 2;
  - ✓ **Целева територия – ИПГВР**
    - зоните за въздействие за градовете от 1-во, 2-ро и 3-то ниво
    - цялата територия за градовете от ниво 4.
- Фокус - маргинализирани групи - в т. ч. и роми

ОПРР 2014
2020

Раздел 3, Приоритетна ос 1

ТЦ 4: Подкрепа за преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори

Инвестиране във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Инвестиционен приоритет 6: Насърчаване на нисковъглеродни стратегии в градските райони - насърчаване на устойчива градска мобилност

Бюджет: 9% от ресурса по програмата, 14% от приоритетната ос

- ✓ **Дейности:** Транспортна и прилежаща инфраструктура; системи за управление и контрол на трафика и градския транспорт; системи за информационно и комуникационно обслужване; превозни средства, достъпна архитектурна среда
- ✓ **Конкретни бенефициенти**
  - 39 общини за градовете от 1-во до 3-то ниво
  - Финансови инструменти
- ✓ **Целева територия**
цялата територия на 39-те града
- ✓ **Финансови инструменти**
15% от общия ресурс на инвестиционния приоритет

ОПРР 2014
2020

Раздел 3, Приоритетна ос 2: Държавна образователна инфраструктура

ТЦ10: Инвестиции в образованието, уменията и ученето през целия живот

Инвестиране във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Инвестиционен приоритет: Инвестиции в образованието чрез изграждане на образователна инфраструктура

Бюджет: 5% от ресурса по програмата,

- ✓ **Дейности:** Строителство и ремонт на държавни училища и висши учебни заведения
- ✓ **Конкретни бенефициенти:** МОМН, МЗХ, МК, МФВС, Университетски и научни центрове
- ✓ **Целева територия:** 67 града, определени за подкрепа

ОПРР 2014
2020

Раздел 3, Приоритетна ос 3:
Регионална здравна инфраструктура
ТЦ9: Насърчаване на социалното приобщаване и борба с бедността

Инвестиране във външното общество

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Инвестиционен приоритет: Инвестиране в здравна и социална инфраструктура

Бюджет: 4% от финансовия ресурс по програмата

- ✓ **Дейности:** СМР, оборудване и обзавеждане за
  - заведения за спешна помощ
  - лечебни заведения, свързани с онкологични заболявания
  - други държавни и общински лечебни заведения

- ✓ **Конкретни бенефициенти:**
  - МЗ в партньорство с общини;

ОПРР 2014
2020

Раздел 3, Приоритетна ос 4:
Регионална социална инфраструктура
ТЦ9: Насърчаване на социалното приобщаване и борба с бедността

Инвестиране във външното общество

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Инвестиционен приоритет: Инвестиране в здравна и социална инфраструктура

Бюджет: 3% от ресурса по програмата

- ✓ **Дейности:**
  - СМР в центрове, предоставящи услуги за деца в риск
  - СМР в центрове за настаняване от семеен тип за деца в риск
  - СМР за защитени жилища
  - инфраструктурата за съпътстващи услуги за деца
  - сграден фонд за социални услуги в общността
  - инфраструктура за предоставяне на услуги за ранно детско развитие
  - доставка на специализирани транспортни средства, пригодени за хора с увреждания

- ✓ **Конкретни бенефициенти:**
  - 264 общини

ОПРР 2014
2020

Раздел 3, Приоритетна ос 5: Регионален туризъм

ТЦ6: Опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност

Инвестиране във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Инвестиционен приоритет: Опазване, популяризиране и развитие на културното и природно наследство

Бюджет: 9% от финансовия ресурс по програмата

- ✓ **Дейности:**
  - развитие на природни, културни и исторически атракции, вкл. религиозни обекти, от национално и световно значение – СМР и оборудване
  - съпътстваща туристическа и техническа инфраструктура в района на атракцията
  - развитие на регионални продукти и пазарната информация, събития и информационни кампании
  - Обучение на персонала на атракциите, участия в борси и изложения
- ✓ **Конкретни бенефициенти:** МК, религиозни институции, общини, финансови инструменти
- ✓ **Използване на финансови инструменти:**
  - 50% от финансовия ресурс по приоритетната ос
  - От тях 10% са за рисков и дялов капитал

ОПРР 2014
2020

Раздел 3, Приоритетна ос 6: Регионална пътна инфраструктура

ТЦ 7: Насърчаване на устойчиво развития транспорт

Инвестиране във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Инвестиционен приоритет: Подобряване на мобилността на регионално равнище

Бюджет: 12% от финансовия ресурс по програмата

- ✓ **Дейности:** строителство, реконструкция, рехабилитация на
  - първокласни и второкласни (извън Трансевропейската транспортна мрежа) и третокласни пътища, които обслужват вътрешнорегионални връзки между градовете и осигуряват възможности за развитие на техния специфичен икономически потенциал, връзка и достъп до TEN-T мрежата
  - на първокласни и второкласни (извън Трансевропейската транспортна мрежа) и третокласни пътища осигуряващи достъп до райони с потенциал за развитие на туризъм, връзка и достъп до TEN-T мрежата
- ✓ **Конкретен бенефициент:** АПИ

ОПРР 2014
2020

**Раздел 3, Приоритетна ос 7: Превенция на риска
ТЦ 5: Насърчаване на адаптирането към
изменението на климата, на предотвратяването
и управлението на риска**

Инвестиране във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Инвестиционен приоритет: Насърчаване на инвестиции за справяне със специфични рискове, осигуряване на устойчивост при бедствия и разработване на системи за управление на бедствия

Бюджет: 1% от финансовия ресурс по програмата (взет от ресурса за градска среда)

- ✓ Дейности:
  - мерки свързани с подкрепа превенция на риска от свлачищни, ерозионни и абразионни процеси и други неблагоприятни геодинамични процеси на територията на цялата страна
- ✓ Бенефициенти:
  - Общини

ОПРР 2014
2020

**Раздел 3, Приоритетна ос 7:
Техническа помощ**

Инвестиране във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Бюджет: 4% от финансовия ресурс по програмата

- ✓ Дейности:
  - консултации, изследвания, анализи, проучвания
  - компютризирана информационна система и офис оборудване
  - оценка, финансов контрол и одит
  - подпомагане оценка и избор на проекти
  - обучения
  - дейности по информация и публичност на ОП
  - комитет по наблюдение
  - възнаграждения за УО, наем
- ✓ Конкретни бенефициенти:
  - УО
  - Бенефициенти на ОПРР

Раздел 4: Финансов план на ОПРР

Инвестираме във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Приоритетна ос 1. „Устойчиво и интегрирано градско развитие“	63,14%	% от приоритетна ос
ИП 1 „Енергийна ефективност в административни и жилищни сгради“	20,00%	31,67%
ИП 2 „Градска среда“	14,24%	22,56%
ИП 2 „Зони с потенциал за икономическо развитие“	4,00%	6,33%
ИП 2 „Спортна инфраструктура“	3,00%	4,75%
ИП 3 „Културна инфраструктура“	5,00%	7,92%
ИП 4 „Образователна инфраструктура“	4,62%	7,32%
ИП 5 „Социална инфраструктура“	3,28%	5,19%
ИП 6 „Интегриран градски транспорт“	9,00%	14,25%
Приоритетна ос 2 „Държавна образователна инфраструктура“	4,62%	100%
Приоритетна ос 3 „Регионална здравна инфраструктура“	4,00%	100%
Приоритетна ос 3 „Регионална здравна инфраструктура“	3,00%	100%
Приоритетна ос 4 „Регионална социална инфраструктура“	9,00%	100%
Приоритетна ос 5 „Регионален туризъм“	12,24%	100%
Приоритетна ос 6 „Регионална пътна инфраструктура“	4,00%	100%
Приоритетна ос 7 „Техническа помощ“	100%	100%
ОБЩО:	100%	100%

Раздел 5 Интегриран подход за териториално развитие

Инвестираме във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

- **Описание на подхода свързано с:**
  - Адресиране на основни потребности и затруднения и съществуващи потенциали – разработена НКПР 2013-2025 г. и териториален приоритет в СП;
  - Принос към специфичните цели и очакваните резултати от оперативната програма – интегриран подход в рамките на ИПГВР.
- **Устойчиво градско развитие – избрания по ОПРР интегриран подход за териториално развитие съдържащ:**

Описание на прилагания
подход

Списък с градове за подкрепа
- 67 броя

Механизми за партньорство
с градските власти

ОПРР 2014
2020

Раздел 6: Специфични нужди на географските райони най-силно засегнати от бедност/целеви групи с най-висок риск от дискриминация

Инструменти за икономическо развитие

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

- Основни целеви групи по ОПРР 2014-2020 г. - маргинализираните групи от населението, вкл. роми;
- С най-висок риск от дискриминация и социално изключване, поради което ще бъдат специално подкрепяни по ОПРР 2014-2020 г. в рамките на ИПГВР;
- ОПРР 2014-2020 г. цели да адресира основно нуждата от подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура;
- Задължително заделяне на минимум 5 % за мерки в подкрепа на изграждане на подходяща социална инфраструктура и създаване на адекватни условия за живот за маргинализираните групи от населението, вкл. ромите.

ОПРР 2014
2020

Раздел 8: Власти и органи, отговарящи за управление, контрол и одит и ролята на съответните партньори

Инструменти за икономическо развитие

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Компетентни органи отговорни за управлението, контрола и одита:

- Управляващ орган;
- Сертифициращ орган;
- Одитен орган;

Роля на съответните партньори в изпълнението, мониторинга и оценката на оперативната програма:

- Спазване на принцип на партньорство при разработване на ОПРР
- Тематична работна група Комитет за наблюдение
- Подкрепа за изготвяне на технически проекти, част от ИПГВР
- Процедурен наръчник и описание на системите за управление и контрол на ОПРР 2014-2020 г.

ОПРР 2014
2020

Раздел 9: Демаркация и допълняемост с други оперативни програми и програмата за развитие на селските райони по ОСР

Инвестиране във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Разграничаване с:

- Оперативна програма «Околна среда»
- Оперативна програма „Транспорт“
- Оперативна програма „Иновации и предприемачество“
- Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
- Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“
- Оперативна програма „Добро управление“
- Програма за развитие на селските райони
- Програми за териториално сътрудничество
- Дунавска стратегия

➤ Допълняемост и синергия с:

- Оперативна програма «Околна среда»
- Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“
- Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“

ОПРР 2014
2020

Раздел 10: Приложими предварителни условия

Инвестиране във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Тематични предварителни условия

Предприети стъпки за изпълнението им:

- Провеждане на ежемесечни работни срещи с конкретните бенефициенти;
- В първата участваха представители на Министерство на здравеопазването, Министерство на труда и социалната политика, Агенция „Пътна инфраструктура“, Министерство на вътрешните работи, Министерство на образованието, младежта и науката;
- Всяко едно от тях е ангажирано с пълното или частично изпълнение на предварително условие;
- В резултат от проведените срещи е разработена таблица, съдържаща поетите ангажименти и срокове за тяхното изпълнение;
- Декларирана пълна подкрепа и поет ангажимент за своевременна подготовка на необходимите документи.

Общи предварителни условия

- Ще бъдат включени в Споразумението за партньорство.

ОПРР 2014
2020

Раздел 11: Намаляване на административната тежест за бенефициентите

Инструменти за икономическо развитие

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

- Изцяло разработен раздел, съгласно изискванията на темплейтите за Оперативна програма с фокус върху:
  - Оценка на административната тежест за бенефициентите в периода 2007-2013 и основните вече предприети действия за намаляване на тежестта за периода 2014-2020:
    - Извършена оптимизация на процесите с цел ускоряване на верификацията
    - Извършена оптимизация на процесите в етапа на кандидатстване
  - Резюме на основни планирани дейности за постигане намаляване на административната тежест:
    - Структуриране на УО като изпълнителни агенции
    - Електронно отчитане и подаване на проекти
    - По-широко застъпване на алтернативни и/или допълващи форми на подкрепа, освен БФП - финансови инструменти

ОПРР 2014
2020

Раздел 12: Хоризонтални принципи

Инструменти за икономическо развитие

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

Устойчиво развитие

- Проекти по ОПРР 2014-2020 г. ще бъдат одобрявани само след положително решение/становище по проведени процедури по реда на ЗООС и ЗБР
- Съответствие на ОПРР с насоките за интеграция на политиките по околна среда и изменение на климата

Равни възможности и борба с дискриминацията

- Включване на задължителна хоризонтална дейност по подобряване достъпа за хора с увреждания до ремонтираните сгради
- Специално внимание за осигуряване на съвременни социални жилища за уязвими и маргинализирани групи, вкл. роми и деинституционализация за деца и възрастни хора с увреждания
- Включване на хоризонтален индикатор, който да измери постигнатите резултати на ниво програма

Равенство между мъже и жени

- ОП "Региони в растеж" ще гарантира съблюдаването на равните възможности между мъже и жени

ОПРР 2014
2020

**Раздел 13: Отделни елементи – представени
като приложения във разпечатаната версия на
документа**

Инвестираме във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

**Списък на съответните партньори, участващи в подготовката на
оперативната програмата**

- Европейска Комисия;
- Министерски съвет;
- Сертифициращ и одитиращ орган;
- Работодателски и работнически организации
- Министерства и ведомства имащи отношение към разработването на Програмата;
- Местни власти, вкл. Националното сдружение на общините в Република България;
- Неправителствени организации в сферата на екологията, политиките за развитие, социалната сфера, в образователната сфера и други, чиято дейност има отношение към тематичните цели и мерки“;
- Религиозните институции на вероизповеданията и техните местни поделения, които са юридически лица;
- Академичната общност.

Инвестираме във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

**МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО**

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

**Г-н Иван Попов, нач. отдел „Програмиране, оценка,
информация и публичност“ в ГД „Програмиране на
регионалното развитие“**

**www.mrrb.government.bg
www.bgregio.eu
opr@d@mrrb.government.bg**